

PРАВNA UREDITEV REJNIŠTVA

I. POJEM REJNIŠTVA

- rejništvo je oblika varstva mladoletnikov, ki se izvaja z nego, vzgojo in oskrbovanjem v tuji družini
- rejniki so osebe, ki niso mladoletnikovi starši, posvojitelji ali skrbniki, lahko njegovi sorodniki
- v rejništvo odda mladoletnika **CSD** ali **starši**
- rejništvo je **odplačno razmerje** – rejnik dobi za svoje delo rejnino

II. POGOJI ZA REJNIŠTVO

POGOJI ZA REJENCA

- v rejništvo se odda lahko le **mladoletnika**:
 - če nima lastne družine (*nima naravnih ali adoptivnih staršev*)
 - če iz različnih razlogov ne more živeti pri starših (*bolezen, droge*)
 - če živi v okolju, v katerem je ogrožen njegov telesni in duševni razvoj
 - če ima telesne ali duševne motnje in potrebuje posebno usposabljanje

POGOJI ZA REJNIKA

- rejniška družina mora rejencu v čim večji meri **nadomestiti naravno družino in skrb staršev**
- **pogoji za rejnika**:
 - rejniku ne sme biti odvzeta roditeljska pravica
 - rejnik ne sme biti starejši od 60 let
 - rejnik mora biti vsaj 18 let starejši od rejenca
 - pri rejniku ne sme biti okoliščin, zaradi katerih bi bil ogrožen otrokov razvoj in izobraževanje

III. NASTANEK REJNIŠTVA

- **rejništvo nastane z odločbo CSD** – odločba vsebuje izrek o oddaji otroka v rejništvo in določitev rejnika
- po pravnomočnosti odločbe **CSD sklene z rejnikom pisno pogodbo**, v kateri se določijo pravice in dolžnosti strank, bistvena sestavina pogodbe je določitev rejnine
- otrok se lahko odda v rejništvo **samo s privoljenjem staršev**, razen če je staršem odvzeta roditeljska pravica ali poslovna sposobnost

IV. VSEBINA REJNIŠTVA

- **rejnik ima otroka pri sebi, ga neguje in vzgaja** – to omogoča otroku zdravo rast, izobraževanje, skladen osebnostni razvoj in usposobitev za samostojno življenje

DOLŽNOSTI REJNIKA

- **rejnik opravlja določene dolžnosti**, ki jih imajo sicer **starši v okviru izvrševanja roditeljske pravice** – skrbi za varovanje otroka, zdravje, negovanje in oskrbovanje, za vzgojo, izobraževanje in usposobitev za življenje...
- starši morajo dati **soglasje** samo za **najpomembnejše vzgojne ukrepe rejnika** – ampak samo če je bilo potrebno njihovo soglasje za oddajo otroka v rejo, sicer odloča CSD

PRAVICE IN DOLŽNOSTI STARŠEV

- staršem ostanejo tiste **pravice in dolžnosti, ki niso združljive z bistvom in namenom rejništva**, to je:
 - upravljanje otrokovega premoženja in zastopanje v premoženjskih zadevah
 - dolžnost staršev do preživljanja otroka (*in kasneje dolžnost otroka, da preživlja starše*)
 - posebna upravičenja, ki izvirajo iz roditeljske pravice
 - pravica do osebnih stikov z otrokom, razen če so jim stiki prepovedani

- pravica do dedovanja

NADZOR CSD

- CSD nadzoruje delo rejnika in mu pomaga
- če rejnik ne zagotavlja otrokove koristi, **CSD razveže rejniško pogodbo in odvzame otroka rejniku**
- **vsebina nadzora CSD**
 - skrbi, da se izpolnjuje namen rejništva
 - spremlja razvoj rejenca
 - vzdržuje stike z rejencem in rejnikom
 - ugotavlja, ali rejnik izpolnjuje svoje obveznosti
 - opozarja rejnika na napake in daje predloge za odpravo napak
 - poučuje rejnika in mu daje nasvete

V. PRENEHANJE REJNIŠTVA

PRENEHANJE REJNIŠTVA

- če **prenehajo razlogi**, zaradi katerih je bilo **rejništvo** potrebno
- z **usposobitvijo rejenca za samostojno življenje** (*s polnoletnostjo rejenca*) – izjemoma lahko traja dlje, če rejenec zaradi telesnih in duševnih napak ni sposoben za samostojno življenje
- s **posvojitvijo rejenca**
- s **sklenitvijo zakonske zveze**
- s **smrtjo** rejenca

PRENEHANJE REJNIŠKE POGODBE

- s prenehanjem rejniške pogodbe **preneha samo konkretno rejniško razmerje, ne preneha pa rejništvo**
- CSD mora poskrbeti za oddaja otroka drugemu rejniku
- **CSD razveže rejniško pogodbo:**
 - če rejnik ne izpolnjuje z zakonom predpisanih pogojev
 - če rejnik ne izpolnjuje svojih dolžnosti
 - na zahtevo rejnika, če ima za to pomembne razloge
- **rejniška pogodba preneha:**
 - če umre rejnik
 - če preneha rejništvo nasploh

VI. SMISELNA UPORABA DOLOČB O REJNIŠTVU

- **oddaja otroka v rejništvo po starših:** v tem primeru ne nastane pravo rejništvo, ampak pogoji in namen takega rejništva ter obseg dolžnosti rejnika do rejenca so enaki kot za pravo rejništvo (*ko CSD odda otroka v rejništvo*)
- **odvzem otroka staršem in izročitev drugi osebi v varstvo:** to je eden izmed posebnih ukrepov s katerimi CSD posega v roditeljsko pravico, gre za ukrep prisilnega značaja, ki se opravi tudi brez privoljenja staršev
- **oddaja otroka drugi osebi ob razvezi ali razveljavitvi zakonske zveze:** ta ukrep se opravi le če ni nobene možnosti, da bi lahko otrok živel pri kateremkoli od staršev ali če bi bile ogrožene otrokove koristi pri enem in pri drugem staršu, tudi ta ukrep se lahko izpelje brez privoljenja staršev

oddaja otroka bodočemu posvojitelju – poskusna doba: otroka se lahko da pred nastankom pogojev za posvojitev (*potek roka 1 leto*) v rejništvo, če to narekuje otrokova korist, v tem primeru mora izpolnjevati tudi pogoje za posvojitelja, rejnika je potrebno opozoriti, da morda do posvojitve po poskusni dobi ne bo prišlo